

سرمایه‌گذاران پروژه‌های بهینه‌سازی پس از اجرای پروژه و در دوره‌های سه ماهه اعطا می‌شود تا با فروش این اوراق، نسبت به بازگشت سرمایه خود و دریافت سود حاصل از اجرای پروژه اقدام کنند. این بازار، با رویکرد کلی مکانیزم تفاوت تعرفه بخشی، امکان صرفه‌جویی برق در ساختگاه‌هایی با تعرفه پایین و فروش آن در تعرفه‌های بالاتر را فراهم می‌کند. این نرخ، در تابلوی مربوطه در بورس انرژی و کاملاً به‌صورت توافقی میان بخش‌های خصوصی شامل سرمایه‌گذاران اجرای طرح و مصرف‌کنندگان برق به‌ویژه صنایع انرژی‌بر کشف خواهد شد. دوره زمانی صدور این گواهی‌ها بر مبنای گزارش امکان‌سنجی، توجیه فنی، اقتصادی و زیست‌محیطی طرح صرفه‌جویی انرژی و دوره بازگشت اصل و سود سرمایه به‌علاوه دو سال جهت پوشش ریسک سرمایه‌گذاران محاسبه خواهد شد.

گواهی‌های بازار بهینه‌سازی چه کاربردی دارند؟

صنایع انرژی‌بر به‌عنوان بخش بزرگی از خریداران گواهی، در بازار نقش پررنگی ایفا می‌کنند: این گواهی‌ها نه فقط برای تسویه قبوض برق مصرفی ایشان قابل استفاده است، بلکه برای کاهش هزینه‌های ناشی از اضافه مصرف صنایع نسبت به استانداردهای معیار مصرف مشمول ماده ۴۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت نیز کاربرد دارد. گواهی‌های صرفه‌جویی انرژی براساس زمان صرفه‌جویی حاصل از اجرای طرح در دو نوع عادی و اوج صادر می‌شوند. بسته به نوع گواهی، برای برخی از انواع گواهی که زمان صرفه‌جویی آنها منطبق با زمان‌های اوج مصرف بار شبکه باشد، خریداران به میزان گواهی خریداری شده، از مدیریت بار در زمان‌های پیک بار شبکه معاف خواهند بود.

در قالب این بازار چه پروژه‌هایی قابلیت تعریف و اجرا دارند؟

کلیه طرح‌های پیشنهادی از سوی سرمایه‌گذاران، مصرف‌کنندگان انرژی و یا شرکت‌های خدمات انرژی که منجر به کاهش مصرف انرژی در کلیه بخش‌های مصرف‌کننده انرژی از جمله صنعت، خانگی، عمومی، کشاورزی و... شوند در چارچوب ساختار بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست قابلیت اجرا خواهند داشت. مرسوم‌ترین پروژه‌ها در بازار شامل بهینه‌سازی در حوزه‌های سرمایش، روشنایی معابر، روشنایی ساختمان‌ها و صنعت می‌باشند. به‌عنوان مثال پروژه‌هایی که با کاهش تلفات، بهبود راندمان مصرف و مدیریت هوشمند بار، مصرف را به حداقل می‌رسانند و یا شامل نوسازی تجهیزات فرسوده مانند جایگزینی الکتروموتورهای پرمصرف کولرهای آبی با نمونه‌های BLDC راندمان بالا، تعویض کولرهای فرسوده پنجره‌ای، پیاده‌سازی سیستم‌های مدیریت هوشمند انرژی در ساختمان‌ها و صنایع برای پایش و کنترل مصرف، استفاده از روشنایی LED و ارتقای فرآیندهای تولید در صنایع و... می‌باشند. این اقدام‌ها، علاوه بر صرفه‌جویی

معادل برق تولیدی یک نیروگاه خورشیدی ۹۵۰ مگاواتی خواهد بود. انتظار می‌رود با تعمیم پروژه‌های آتی، این رقم به نزدیک ۴ میلیون دستگاه یعنی معادل حدود نیمی از چراغ‌های پرمصرف گازی موجود در معابر کشور برسد تا در طول دو سال آینده، تعویض گردند.

از دیگر مزایای اجرای این طرح می‌توان به کاهش هزینه‌های تعمیرات و نگهداری توسط شرکت‌های توزیع نیروی برق، ارتقای مبلمان شهری، بهبود کیفیت روشنایی و رضایت شهروندان اشاره نمود.

درخصوص پروژه‌های اصلاح سیستم‌های سرمایش مثل تعویض کولرهای آبی و کولرهای گازی، چه اقدام‌هایی پیش‌بینی شده است؟

مصرف انرژی سیستم‌های سرمایشی، به ویژه در ساعات اوج مصرف برق در تابستان، نقش مهمی در افزایش بار شبکه و احتمال بروز خاموشی دارد. افزایش تقاضا برای سرمایش در این ساعات می‌تواند منجر به افزایش هزینه‌های برق برای مشترکین و همچنین چالش‌هایی برای پایداری شبکه برق شود. به همین دلیل، مدیریت مصرف انرژی در سیستم‌های سرمایشی و استفاده از راهکارهای بهینه‌سازی مصرف، امری ضروری است. در همین راستا ۱۸ طرح در حوزه اصلاح سیستم‌های سرمایش شامل تعویض الکتروموتور و پمپ آبی کولر آبی و جایگزینی کولرهای گازی پنجره‌ای فرسوده با انواع اسپلیت راندمان بالا در بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست تعریف و به تصویب رسیده است. این طرح‌ها در حال حاضر شامل جایگزینی ۳۷۰ هزار دستگاه الکتروموتور و پمپ آبی کولرهای آبی با موتورهای BLDC و پمپ‌های آب کم مصرف در مناطق مختلف کشور و جایگزینی حدود ۵۰۰ هزار کولرهای گازی پنجره‌ای فرسوده با انواع اسپلیت راندمان بالا در جنوب کشور است. اجرای این پروژه‌ها آغاز شده و تعمیم تعویض موتور و پمپ کولرهای آبی به حداقل دو میلیون دستگاه و کولرهای گازی به یک میلیون دستگاه در میان مدت از برنامه‌هایی است که با اولویت در دست اقدام می‌باشد

مستقیم در هزینه‌ها، به پایداری شبکه برق، کاهش مصارف گاز، آب و انتشار آلاینده‌ها نیز کمک می‌کنند.

در حال حاضر چه تعداد پروژه در چارچوب بازار تعریف و اجرایی شده است؟

در حال حاضر ۵۵ طرح بهینه‌سازی مصرف انرژی برق در قالب این بازار، مصوب شده که در زمینه بهینه‌سازی سیستم‌های روشنایی معابر شهری و مراکز علوم پزشکی، تعویض الکتروموتورها و پمپهای کولرهای آبی، تعویض کولرهای گازی پنجره‌ای فرسوده و بهینه‌سازی مصرف انرژی در صنایع و بخش کشاورزی هستند. اجرای بسیاری از این طرح‌ها آغاز و انتظار می‌رود مابقی نیز به‌زودی به مرحله اجرا برسند. با اجرای این طرح‌ها، مجموعاً در حدود ۱۷۰۰ مگاوات کاهش توان و ۷۴۰۰ میلیون کیلووات ساعت صرفه‌جویی سالانه محقق خواهد شد که معادل انرژی سالانه تولیدی یک نیروگاه ۴۵۰۰ مگاواتی خورشیدی خواهد بود. همچنین صرفه‌جویی سالانه به میزان ۱۶۰۰ میلیون لیتر در مصرف آب و ۱۹۰۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی و ۵۲۰۰ هزار تن کاهش انتشار CO2 از دیگر دستاورد اجرای این طرح‌ها خواهد بود.

چه تعداد چراغ تاکنون در چارچوب مصوبات بازار تعویض شده و چه اثر بخشی داشته است؟

تاکنون و در چارچوب مصوبات بازار، بالغ بر ۱۰۰ هزار چراغ گازی بخار سدیم و جیوه راندمان پایین با انواع LED راندمان بالا در معابر تحت حوزه ۸ شرکت توزیع نیروی برق در کشور جایگزین شده‌اند که منجر به کاهش توان مصرفی به میزان بالغ بر ۱۴ مگاوات و صرفه‌جویی انرژی سالانه به میزان ۶۲ میلیون کیلووات ساعت شده است. این میزان معادل تولید برق به نیروگاه ۳۸ مگاواتی خورشیدی می‌باشد. با اجرای کامل مصوبات موجود در حوزه روشنایی معابر بیش از سه میلیون چراغ تعویض خواهند شد که منجر به کاهش ۳۶۰ مگاوات توان مصرفی و ۱۵۸۰ میلیون کیلووات ساعت انرژی مصرفی سالانه خواهد شد. این میزان

